Τα άγρια θηρία των παθών (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Σεπτεμβρίου, 2016

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΡΟΝΤΙΖΟΥΜΕ για την διόρθωσι των παθών. Για σκεφθήτε τι άσχημο πράγμα είναι να βλέπη κανείς το σπίτι του σε κακή κατάστασι και τους τοίχους έτοιμους να πέσουν, και αντί να το διορθώση, κάθεται και κατασκευάζει αυλές και προαύλια. Ή να είναι άρρωστο το σώμα και αντί να φροντίζη γι' αυτό, κάθεται και υφαίνει χρυσά φορέματα.

Έτσι γίνεται τώρα. Ενώ η ψυχή μας βρίσκεται σε κακή και αθλία κατάστασι, ενώ κυριεύεται από τον θυμό, από την κακολογία, από αισχρές επιθυμίες, από επίδειξι και κενοδοξία, από ατίθασες και επαναστατικές κινήσεις, ενώ σύρεται στο χώμα και σπαράζεται από τόσα θηρία, αντί να κοιτάξουμε να την απαλλάξουμε από τα πάθη, ασχολούμεθα με σωματικές ανέσεις και καλλωπισμούς.

Όταν μία αρκούδα ξεφύγη από εκεί που την φυλάνε και γυρίζη ελεύθερη στους δρόμους, κλείνουμε τα σπίτια μας και βαδίζουμε από στενά δρομάκια για να μη πέσουμε επάνω σ' αυτό το θηρίο. Και τώρα που όχι ένα θηρίο, αλλά πολλά σπαράζουν τον ψυχικό μας κόσμο ούτε είδησι παίρνουμε.

Για την ασφάλεια της πόλεως φροντίζουμε πολύ και κλείνουμε τα θηρία σε απόμερα μέρη και σε σιδερένια κλουβιά. Και τα φυλάμε όχι κοντά στην Βουλή ούτε στα δικαστήρια ούτε στα ανάκτορα, αλλά πολύ μακρυά. Απ’ εναντίας όμως στην ψυχή μας όπου υπάρχουν κάποια άλλη βουλή και κάποια άλλα ανάκτορα και δικαστήρια, αφίνουμε τα θηρία να ανεβαίνουν μέχρι τον νου, δηλαδή τον θρόνο τον βασιλικό, και να ωρύωνται και να θορυβούν.

Αυτή είναι η αιτία που όλα γίνονται άνω-κάτω και όλα γεμίζουν από ταραχή και τα εσωτερικά και τα εξωτερικά, και καθόλου δεν διαφέρουμε από πόλι που την αναστήλωσε βαρβαρική επιδρομή. Και ομοιάζει η κατάστασις σαν να επετέθη ένας δράκοντας σε φωλιά με νεοσσούς, και οι νεοσσοί με φωνές τρόμου πετούν κατατρομαγμένοι εδώ κι' εκεί μη ξέροντας πως να απαλλαγούν από την αγωνία τους.

Γι' αυτό σας παρακαλώ, ας φονεύσουμε τον δράκοντα, ας δεσμεύσουμε τα θηρία, ας τα πνίξουμε, ας τα σφάξουμε. Κάθε πονηρία που υπάρχει μέσα στο νου μας ας την εξοντώσουμε με την «*μάχαιραν του Πνεύματος*».

Έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε κι' εμείς λέοντες που έχουν φοβερά δόντια και όποιος πέσει σ' αυτά τον κομματιάζουν. Τέτοιοι λέοντες είναι ο θυμός, η σαρκική επιθυμία... Κοίταξε λοιπόν να ομοιάσης με τον προφήτη Δανιήλ και μη επιτρέψης σ' αυτά τα πάθη να εμπήξουν τα δόντια τους μέσα στην ψυχή σου.

Μερικά άγρια θηρία, όταν είναι εύσωμα και καλοθρεμμένα, νικούν τους αντιπάλους των. Όταν όμως τα υποβάλη κανείς σε πείνα και τα αδυνατήση, τους εκοίμισε το θυμό και τους αφήρεσε την δύναμι, ώστε και ένας ασήμαντος αντίπαλος να τα βάζη μαζί τους.

Έτσι ακριβώς συμβαίνει και με τα πάθη της ψυχής. Όποιος τα αδυνατίζει, τα καθιστά υποχείρια στο λογικό. Όποιος τα καλοτρέφει, καθιστά την πάλη μαζί τους δυσκολώτερη, με αποτέλεσμα να τα τρέμη και να καταντήση δούλος των για πάντα.

Κάποιος σοφός έλεγε: «*Η αμαρτία ξεκινά από την υπερηφάνεια*». Δηλαδή **η υπερηφάνεια είναι ρίζα και πηγή και μητέρα της αμαρτίας**.

Εξ αιτίας αυτής ο πρωτόπλαστος έχασε την μακαρία εκείνη ζωή στον παράδεισο, και ο διάβολος που τον εξηπάτησε, έχασε το τόσο υψηλό αξίωμά του. Γνωρίζοντας ο ακάθαρτος διάβολος ότι η υπερηφάνεια μπορεί και από τον ουρανό να γκρεμίζη, την σκέφθηκε ενώ επιχειρούσε να ρίξη κάτω τον Αδάμ από την τιμημένη θέσι του. Αφού τον «εφούσκωσε» με την υπόσχεσι πως θα γίνη ίσος με τον Θεόν, τον συνέτριψε και τον κατέβασε στα βάραθρα του άδη.

Τίποτε δεν αποξενώνει από την φιλανθρωπία του Θεού και τίποτε δεν παραδίνει στην φωτιά της κολάσεως, όσο το τυραννικό πάθος της υπερηφάνειας. Όταν υπάρχη μέσα μας αυτή, όλη η ζωή μας είναι ακάθαρτη, έστω και αν διαθέτουμε καθαρότητα ή παρθενία ή νηστεία ή ευχές ή ελεημοσύνη ή ο,τιδήποτε άλλο. Διότι, όπως λέγει η Γραφή, «*είναι ακάθαρτος στα μάτια του Κυρίου κάθε υψηλοκάρδιος*» (Παροιμ. ιστ', 5).

Όχι μόνο η πορνεία ή η μοιχεία μολύνει τους ανθρώπους, αλλά και η υπερηφάνεια και μάλιστα πολύ περισσότερο από αυτές. Γιατί; Διότι η ανηθικότης αν και είναι ασυγχώρητο κακό, άλλ' όμως ξεκινά από την αιτία της επιθυμίας. **Στην αλαζονεία όμως δεν μπορείς να βρης κάποια αιτία ή κάποια πρόφασι, ώστε να έχης κάποιο ίχνος δικαιολογίας και συγγνώμης**. Τίποτε άλλο δεν είναι αυτή, παρά διαστρέβλωσις της ψυχής και αρρώστεια βαρύτατη που δεν γεννάται από τίποτε άλλο παρά από την ανοησία. **Δεν υπάρχει πιο ανόητο πράγμα στον κόσμο από τον αλαζονικό άνθρωπο**.

Οι δόξες και οι λαμπρότητες του κόσμου είναι ασταθείς. Τίποτε δεν

διαφέρουν τα λαμπρά πράγματα του κόσμου από τις θεατρικές παραστάσεις και από την ομορφιά των ανοιξιάτικων λουλουδιών. Πριν ακόμα εμφανισθούν, αναχωρούν. Αλλά και αν παραμείνουν λίγο καιρό, αμέσως υποκύπτουν στην φθορά.

Αλήθεια, **ποιο πράγμα είναι πιο μηδαμινό, από την τιμή και την δόξα που προέρχεται από τους ανθρώπους;** Ποιος είναι ο καρπός της; Ποια η ωφέλειά της; Σε ποιο χρήσιμο αποτέλεσμα καταλήγει; Και είθε να ήταν μόνο αυτό το άσχημο! Αλλά τώρα, εκτός του ότι δεν προσφέρει κέρδος, προξενεί και ζημίες.

Όποιος υπακούει σ' αυτήν την τόσο σκληρή και άσχημη «δέσποινα», είναι υποχρεούμενος να υποφέρη συνεχώς πολλά λυπηρά και επιβλαβή πράγματα. Είναι πράγματι «δέσποινα» σε όσους την έχουν και όσο πιο πολύ κολακεύεται από τους δούλους της, τόσο περισσότερο σηκώνει το ανάστημά της και τους βασανίζει με σκληρότερες διαταγές. Αντιθέτως, αυτούς που την περιφρονούν και την απορρίπτουν, δεν μπορεί καθόλου να τους αντισταθή.

Είναι δηλαδή χειρότερη και από κάθε τύραννο και από κάθε θηρίο. Διότι ο τύραννος και τα θηρία, αν τους καλοπιάση και τους θωπεύση κανείς, πολλές φορές ημερεύουν, ενώ αυτή όσο περισσότερο πάμε με τα νερά της, τόσο πιο πολύ αγριεύει. Και όταν βρη κάποιον που υποτάσσεται σε όλα, τίποτε δεν διστάζει να τον διάταξη.

Έχει και κάποια σύμμαχο, που δεν σφάλλουμε αν την ονομάσουμε θυγατέρα της. Δηλαδή, όταν τραφή και αυξηθή και ριζώση καλά μέσα μας, γεννά την «απόνοιαν», που όχι λιγώτερο από την ίδια καταστρέφει και κατακρημνίζει την ψυχή τού ανθρώπου.

Πως λοιπόν θα μπορέσουμε να νικήσουμε το πάθος της κενοδοξίας; Αν στην μια δόξα αντιτάξουμε άλλη δόξα. Πολλές φορές καταφρονούμε τον υλικό πλούτο, όταν ατενίσουμε προς κάποιον άλλο πλούτο. Επίσης περιφρονούμε και την ίδια μας την ζωή, όταν αντιληφθούμε πως υπάρχει κάποια άλλη πολύ ανώτερη. Έτσι ακριβώς συμβαίνει και με την δόξα. Μπορούμε να περιφρονήσουμε εντελώς την δόξα τούτου του κόσμου, όταν αντιληφθούμε πως υπάρχει κάποια άλλη πολύ πιο σπουδαία, η πραγματική δόξα.

Η δόξα τούτου του κόσμου είναι άδεια και άχρηστη και διατηρεί το όνομα χωρίς περιεχόμενο. Η άλλη όμως δόξα είναι η αληθινή. Προέρχεται από τον ουρανό και έχει ως εγκωμιαστάς όχι ανθρώπους, αλλά αγγέλους και αρχαγγέλους και τον Δεσπότη των αρχαγγέλων.

Εάν λοιπόν στραφής προς εκείνη την ομήγυρι, εάν καταλάβης τι στεφάνια υπάρχουν εκεί, εάν κοιτάξης προς τα χειροκροτήματα που υπάρχουν εκεί, ποτέ δεν θα μπορέσουν να σε κυριεύσουν τα εδώ ένδοξα πράγματα˙ και ούτε όταν τα

απολαμβάνης θα τα θεωρής σπουδαία ούτε όταν σου λείπουν θα τα αναζητής.

Άλλωστε και στα ανάκτορα κανείς από τους δορυφόρους τού βασιλέως δεν εγκαταλείπει την προσπάθεια να είναι αρεστός σ' αυτόν που φορεί το στέμμα και κάθεται επάνω στον θρόνο,και αντ' αυτού να περιεργάζεται τις φωνές από τα σαλιγγάρια ή τον βόμβο από τις μυΐγες και τα κουνούπια που πετούν γύρω. Πράγματι οι έπαινοι των ανθρώπων δεν είναι πολύ σπουδαιότεροι από αυτά. Ας καταλάβουμε λοιπόν πόσο φτηνά είναι τα ανθρώπινα και ας συγκεντρώνουμε ό,τι καλό έχουμε στα ασύλητα ταμεία τού ουρανού και ας επιζητούμε την δόξα που είναι μόνιμη και αμετακίνητη.

Πες μου γιατί δεν μπορείς να νικήσης τον πειρασμό της δόξας, την στιγμή που άλλοι άνθρωποι τον νικούν. Μήπως αυτοί δεν έχουν την ίδια ψυχή, το ίδιο σώμα, την ίδια μορφή, την ίδια ζωή;

Σκέψου τον Θεόν. Σκέψου την δόξα τού ουρανού. Σύγκρινέ την με τα παρόντα, και γρήγορα θα διώξης μακρυά την επίγεια δόξα.

Εάν ποθής δόξα, να ποθής την πραγματική. Τι δόξα είναι αυτή που προξενεί ατιμίες; Τι δόξα είναι αυτή που σε αναγκάζει να επιθυμής ασήμαντες τιμές και να τις θεωρής απαραίτητες; Τιμή πραγματική είναι το να δοξάζεσαι από σπουδαία πρόσωπα, όχι από ασήμαντα. Εάν λοιπόν αγαπάς με πάθος την δόξα, να ποθής την δόξα που προέρχεται από τον Θεόν. Εάν συμβή αυτό, θα καταφρόνησης την επίγεια δόξα, και θα την ιδής άτιμη.

Εάν όμως δεν αντικρύσης την δόξα τού Θεού, ούτε θα κατανόησης ότι η εδώ δόξα είναι αισχρή και καταγέλαστη. Όπως ακριβώς συμβαίνει με την φιλία μιας κακής και άσχημης γυναίκας. Όσο κανείς συνδέεται μαζί της με πάθος, δεν μπορεί να ιδή την δυσμορφία της, διότι το πάθος σκοτίζει την ορθή κρίσι.

Τι είναι η δόξα; Δώσε μου έναν ορισμό της. Είναι, θα ειπή κάποιος, το να θαυμάζεσαι από όλους. **Πως να θαυμάζεσαι δίκαια ή άδικα;** Εάν άδικα, τότε δεν πρόκειται για θαυμασμό, αλλά για κατηγορία και κολακεία και κατηγορία. Εάν δίκαια, τούτο είναι κάτι αδύνατο. Διότι οι άνθρωποι δεν κρίνουν ορθά, αλλά θαυμάζουν όσους τους εξυπηρετούν στις επιθυμίες τους. Και αν αμφιβάλλετε, κοιτάξτε αυτούς που αφιερώνουν τα πράγματά τους και τα χρήματά τους στις ανήθικες γυναίκες, στους ηνιόχους, στους χορευτές.

Εάν κάποιος πεθαίνη για επαίνους, ενεργεί όχι όπως θέλει ο ίδιος, αλλά σύμφωνα με την όρεξι των άλλων. Έτσι γρήγορα ξεφεύγει από τον δρόμο της αρετής.

Τι θα είχαμε να συμβουλεύαμε σ' αυτό το ζήτημα; Τι άλλο παρά να κοιτάμε προς τον Θεόν, να πράττουμε όλα όσα Εκείνος υιοθετεί, να εφαρμόζουμε το καλό και να μη χάσκουμε προς τα ανθρώπινα πράγματα και τον ανθρώπινο έπαινο. Ο υπολογισμός στον ανθρώπινο έπαινο φθείρει και την νηστεία και την προσευχή και την ελεημοσύνη· και όλο μας τον πνευματικό πλούτο τον αδειάζει. Για να γλυτώσουμε από όλα αυτά, ας φύγουμε μακρυά από **το πάθος της φιλοδοξίας**. Και πάντοτε να κοιτάμε ένα πράγμα, τον έπαινο του Θεού, την ιδική Του γνώμη, την επευφημία αυτού που είναι Δεσπότης όλων μας. Έτσι θα διανύσουμε ενάρετα την επίγεια ζωή μας και θα αξιωθούμε μαζί με όλους τους φίλους τού Θεού των μελλοντικών αγαθών.

Εκείνος που έχει μάθει να μη πέφτη σε **πορνεία**, ούτε σε **μοιχεία** θα πέση, ενώ εκείνος που έχει παραδοθή στο πρώτο, γρήγορα θα κατάληξη και στο δεύτερο.

Τι έχω να σας συμβουλεύσω; Θα σας συμβουλεύσω κάτι για να κόψουμε τις ρίζες του κακού.

Όσοι έχετε νέα παιδιά και πρόκειται να τα οδηγήσετε στον κοσμικό βίο, να τα παρακινήτε γρήγορα για τον γάμο. Στους νέους είναι εξημμένες και ενοχλητικές οι σαρκικές επιθυμίες. Γι' αυτό στον προ του γάμου καιρό να τους συγκρατήτε με συμβουλές, με απειλές, με φόβους, με υποσχέσεις, με αναρίθμητα άλλα. Όταν όμως είναι καιρός γάμου, να μη αναβάλλετε να τους στεφανώνετε.

Μόλις το παιδί μεγαλώση, πριν πάη στρατιώτης, πριν από τις άλλες βιωτικές υποθέσεις, φρόντιζε για τον γάμο του. Και όταν εκείνο ιδή ότι γρήγορα του φέρνεις την νύμφη και ότι είναι σύντομος ο χρόνος, θα μπόρεση να δαμάση την φλόγα. Αν όμως ιδή ότι αμελείς και αργείς και περιμένεις πότε θα αυξηθή η περιουσία, θα απελπισθή από το μακρό χρονικό διάστημα και θα γλυστρήση στην ανηθικότητα. Αλλά αλλοίμονο! Και εδώ ρίζα τού κακού **η φιλαργυρία**!

Κανένας δεν ενδιαφέρεται πως το παιδί θα αποκτήση σεμνότητα, σωφροσύνη, επιείκεια, αλλά κοιτούν με μανία πως να συγκεντρώσουν χρήματα. Χάριν του χρυσού παραγκωνίζονται όλα τα άλλα.

Σας παρακαλώ λοιπόν να φροντίζετε πρώτα για τις ψυχές των παιδιών σας.

Αν το παιδί σας πλησίαση αγνό τη νύφη, τότε η χαρά θα είναι πιο ευλογημένη, ο φόβος τού Θεού μεγαλύτερος και ο γάμος πραγματικά τίμιος, αφού θα υποδέχεται σώματα καθαρά και αμόλυντα, και τα παιδιά που θα γεννηθούν θα είναι γεμάτα από πολλή ευλογία, και μεταξύ τους οι σύζυγοι θα ομονοούν.

Όταν όμως ο νέος αρχίζη να διαπράττη ασέλγειες και συνηθίση στην ζωή της ανηθικότητος, τότε και όταν παντρευθή τα ίδια θα κάνη. Η γυναίκα του την πρώτη

και την δεύτερη ημέρα θα τού φανή καλή και επαινετή. Αμέσως θα επανέλθη στην προηγούμενη ασέλγεια, στα ασύδοτα και άσεμνα γέλια, στα αισχρά λόγια, στα σχήματα και στις κινήσεις της μαλθακότητος και σ' όλη την άλλη απρέπεια, που δεν μας επιτρέπεται να την περιγράψουμε.

Η σοβαρή και αξιοπρεπής γυναίκα του δεν εκθέτει τον εαυτό της σε τέτοιες απρέπειες. Διότι εδόθηκε στον άνδρα για να ζήσουν μαζί, να αποκτήσουν παιδιά, όχι για ασχημίες και γέλια· για να παραμένη στο σπίτι και να το τακτοποιή, για να τον διδάσκη να είναι σεμνός και εγκρατής.

Αλλά σου φαίνονται γλυκά τα κινήματα της αμαρτωλής γυναίκας; Το ξέρω κι' εγώ. Το διακηρύσσει και η Γραφή: «*Από τα χείλη της ανήθικης γυναίκας στάζει μέλι*» (Παροιμ. ε', 3). Για αυτό σου ομιλώ έτσι, για να μη γευθής εκείνο το μέλι, διότι αμέσως μετατρέπεται σε χολή. Και αυτό το τονίζει η Γραφή: «*Αυτή η γλυκύτητα για λίγο ευχαριστεί τον φάρυγγά σου, και έπειτα το μέλι γίνεται πικρότερο από την χολή και σφάζει περισσότερο απ' ό,τι το ακονισμένο δίκοπο μαχαίρι*» (Παροιμ. ε', 4).

Είπα προς τους πατέρες σας ότι πρέπει γρήγορα να σας οδηγούν στον γάμο, αλλά όμως **και εσείς οι νέοι δεν είσθε ανεύθυνοι. Δεν φταίει το νεαρό της ηλικίας, διότι θα έπρεπε τότε όλοι οι νέοι να είναι ανήθικοι, αλλά εσείς οι ίδιοι σπρώχνετε τον εαυτό σας στην φωτιά**.

Όταν πας στο θέατρο και αφήσης τα μάτια σου να χορταίνουν με τα άσεμνα και τα γυμνά, για λίγο αισθάνθηκες ηδονή, αλλά κατόπιν απεκόμισες από εκεί πολλή έξαψι και φλόγα. Όταν παρακολουθής θεάματα και τραγούδια που δεν έχουν κανένα άλλο θέμα παρά τον παράνομο έρωτα... πως θα μπόρεσης να δείξης σωφροσύνη και εγκράτεια; Αυτά τα διηγήματα, αυτά τα θεάματα, αυτά τα τραγούδια σου κυρίευσαν την ψυχή. Και το βράδυ που θα κοιμηθής θα τα ιδής και στα όνειρά σου, διότι **συνήθως η ψυχή φαντάζεται στα όνειρα ό,τι σκέπτεται και επιθυμεί κατά την ημέρα**.

Όταν λοιπόν πηγαίνης σ' αυτά τα θεάματα, και βλέπης αισχρά πράγματα και ακούς λόγια αισχρότερα, και τραυματίζεσαι, χωρίς έπειτα να χρησιμοποιής φάρμακα, πως δεν θα αυξηθή η σήψις; Πως δεν θα χειροτέρευση η αρρώστεια; Όταν λοιπόν επισωρεύουμε επάνω μας αυτά που βλάπτουν, και καθόλου δεν φροντίζουμε γι' αυτά που ωφελούν, πως μπορεί να έχουμε κάποια υγεία;

Εύκολο είναι να αποκτήση κανείς **εγκράτεια** και **σωφροσύνη**, αρκεί να το θελήση, **αρκεί να απομακρύνεται από τις επιβλαβείς αιτίες**.

Δεν υπάρχει πιο εύκολο πράγμα από το να περιπατή ο άνθρωπος. Και όμως και αυτό

γίνεται κουραστικό και δύσκολο σε μερικές γυναίκες, αλλά και σε άνδρες, από την ζωή της χλιδής, της ανέσεως και της μαλθακότητος.

Όταν θελήσουμε κάτι, δεν υπάρχει καμμιά δυσκολία. Και όταν δεν το θελήσουμε, δεν υπάρχει καμμιά ευκολία. Όλα εξαρτώνται από εμάς. Από το**εάν θέλουμε ή εάν δεν θέλουμε**.

Ο Παύλος γράφοντας προς τους Εβραίους ομιλεί και συμβουλεύει ως εξής: «*Να επιδιώκετε την ειρήνη με όλους, και τον αγιασμό, διότι χωρίς αυτόν κανείς δεν θα ιδή το πρόσωπον τού Κυρίου*» (Εβρ. ιβ', 14). Εδώ λέγοντας αγιασμό εννοεί την **σωφροσύνη**, να αρκήται δηλαδή ο καθένας στην ιδική του γυναίκα και να μη πηγαίνη σε άλλη.

Όποιος δεν αρκείται στην ιδική του, δεν υπάρχει τρόπος να σωθή, αλλά οπωσδήποτε θα απολεσθή, έστω κι' αν έχη αναρίθμητα καλά έργα.**Εξ αιτίας της πορνείας δεν πρόκειται να εισέλθη στην βασιλεία των ουρανών**. Αλλά δεν πρέπει αυτό να το ονομάσουμε πορνεία, θα το ονομάσουμε μοιχεία. Όπως η συζευγμένη γυναίκα, αν πάη με άλλον άνδρα, γίνεται μοιχαλίδα, έτσι και ο συζευγμένος με γυναίκα, αν πλησιάζη σε άλλη, γίνεται μοιχός.

Ο μοιχός δεν θα κληρονομήση την βασιλεία, αλλά θα πέση στην κόλασι. Άκου τι λέγει γι' αυτούς ο Χριστός: «*Το σκουλήκι που θα τους τρώγη δεν θα πεθαίνη, και η φωτιά που θα τους καίη, δεν θα σβήση*» (Μαρκ. θ', 45). **Καμμιά συγχώρησι δεν έχει αυτός που έχοντας τόση ανάπαυση στην γυναίκα του παρανομεί με άλλη.** Αυτό είναι ακράτεια. Εάν τόσοι άνδρες απέχουν και από την ιδική τους γυναίκα, όταν είναι καιρός νηστείας, όταν είναι καιρός προσευχής, τι να ειπούμε γι' αυτόν που ούτε στην ιδική του αρκείται, αλλά και άλλη πλησιάζει; Πόση φωτιά επισωρεύει επάνω του;

Ο άνδρας που θα απομακρύνη και θα διώξη την ιδική του γυναίκα, δεν επιτρέπεται να πλησίαση άλλη, γιατί αυτό αποτελεί μοιχεία. Για σκεφθήτε τώρα τι αμάρτημα είναι, να έχη κανείς την ιδική του και να εισάγη και άλλη. Κανείς ας μη αφήση αυτό το νόσημα στην ψυχή του, αλλά ας το ξερριζώση αμέσως. Γιατί δεν ζημιώνει τόσο την γυναίκα του, όσο τον εαυτό του.**Πρόκειται για πολύ βαρύ και ασυγχώρητο αμάρτημα.** Γι' αυτό, αν μία γυναίκα έχη ειδωλολάτρη σύζυγο και τον χωρίση παρά την θέλησή του, τιμωρείται από τον Θεόν. Εάν όμως χωρίση αυτόν που την εξαπατά, δεν τιμωρείται.

«*Εάν μια γυναίκα Χριστιανή έχη άνδρα άπιστο (ειδωλολάτρη), και αυτός συγκατανεύει να συγκατοική μαζί της, ας μη τον αφίνη*» (Α' Κορ. ζ', 15). Όταν όμως έχουμε στην μέση πορνεία, η Γραφή ομιλεί διαφορετικά: «***Εάν κάποιος διώξη την γυναίκα του, χωρίς να υπάρχη λόγος πορνείας, την κάνει να γίνη***

μοιχαλίδα» (Ματθ. ε', 32).

Εκείνος που θα συνέλθη με πόρνη, θα γίνη κατ' ανάγκη ένα σώμα μαζί της. Πως λοιπόν η σεμνή σύζυγός που είναι μέλος τού σώματος τού Χριστού, θα τον δεχθή; Πως θα ενωθή με αυτόν που έγινε μέλος τού σώματος της πόρνης;

Και πρόσεξε τι άλλο αναφέρει η Γραφή: Αυτή που έχει σύζυγο ειδωλολάτρη δεν είναι ακάθαρτη, «*διότι έχει αγιασθή ο σύζυγος δια της γυναικός*» (Α' Κορ. ζ',14). Ενώ για την πόρνη ομιλεί διαφορετικά: «*Να πάρω λοιπόν τα μέλη τού Χριστού και να τα κάνω μέλη πόρνης*»; (Α' Κορ. στ',15). **Στην πρώτη περίπτωσι, παρά την συνοίκησι με ειδωλολάτρη, ο αγιασμός παραμένει και δεν απομακρύνεται, ενώ στην δεύτερη περίπτωσι φεύγει.**

Φοβερό λοιπόν αμάρτημα η πορνεία. Φοβερό και πρόξενο αθανάτου κολάσεως. Αλλά και σ' αυτήν την ζωή επιφέρει αναρίθμητα κακά, διότι αυτός που πορνεύει, αναγκάζεται να κάνη ζωή κουραστική, αγωνιώδη και ταλαίπωρη. Μπαίνοντας στο ξένο σπίτι, κατέχεται από υποψία, υποψιάζεται τους υπηρέτες, υποψιάζεται τους υπολοίπους, ζει μια ζωή που δεν είναι καλύτερη από τη ζωή των κολασμένων.

Γι' αυτό σάς παρακαλώ, φροντίστε να απαλλαγήτε από το νόσημα αυτό. Διαφορετικά μη εισέρχεσθε στον ιερό χώρο της Εκκλησίας. Τα γεμάτα ψώρα πρόβατα δεν πρέπει να είναι μαζί με τα υγιή, αλλά μακρυά, μέχρις ότου θεραπευθούν. Έχουμε γίνει μέλη τού Χριστού. Ας μη γίνουμε μέλη της πόρνης. Εδώ δεν είναι οίκημα αμαρτίας, αλλά Εκκλησία. Εάν εσύ έχης καταστήση τον εαυτό σου μέλος της πόρνης, μη στέκεσαι στην Εκκλησία, για να μη μολύνης τον τόπο.

Και αν ακόμη δεν υπήρχε κόλασις, εσύ έπειτα από την ιερή συμφωνία, από τις λαμπάδες τού γάμου, από τον νόμιμο δεσμό, από την παιδοποιία, από τον σύνδεσμο, πως θα το ανεχθής να προσκολλάσαι σε άλλη γυναίκα; Και πώς δεν ντρέπεσαι; Πώς δεν κοκκινίζεις; Αγνοείς ότι πολλοί άνθρωποι καταδικάζουν και αυτούς που μετά τον θάνατο της συζύγου των παίρνουν άλλη, παρ' όλο που το πράγμα δεν είναι κολάσιμο. Εσύ όμως, εισάγεις άλλη γυναίκα, ενώ ακόμη ζει η ιδική σου! Αυτά όλα πόση ακράτεια και σαρκικότητα δείχνουν!

Μάθε πως για όλα αυτά έχει λεχθή: «*Το σκουλήκι τους δεν πεθαίνει και η φωτιά δεν σβήνει*» (Μάρκ. θ', 45). Ας φρίξης την απειλή, ας φοβηθής την κόλασι. Η εδώ ηδονή δεν συγκρίνεται με την εκεί κόλασι.

Πιο βλαβερή από όλες τις δαιμονικές ενέργειες είναι η υπερβολική αθυμία και μελαγχολία. Όποιους ο δαίμονας έχει δεμένους με αυτές, κυριαρχεί πλήρως

επάνω τους. Αν όμως απαγκιστρωθούν, δεν μπορεί να τους κάνη κανένα κακό.

Την **αθυμία** και **μελαγχολία** τις τοποθέτησε ο Θεός μέσα στην ανθρώπινη φύσι όχι για να τις χρησιμοποιούμε αντικανονικά και απάνθρωπα και να καταστρέφουμε τους εαυτούς μας, αλλά για να ωφελούμεθα. Και πως μπορεί να ωφελούμεθα; Όταν τις χρησιμοποιούμε τότε που πρέπει. Όχι τότε που μας βλάπτουν οι άλλοι, αλλά τότε που βλάπτουμε εμείς τους άλλους. Εμείς όμως αντιστρέψαμε τους όρους και ενώ διαπράττουμε τόσες κακίες δεν στενοχωρούμεθα καθόλου. Αν τύχη όμως και μας βλάψη κανείς στο παραμικρό, τα παραδίνουμε όλα, απογοητευόμαστε, μας πιάνει ίλιγγος, είμαστε έτοιμοι να αυτοκτονήσουμε, να πεθάνουμε.

Ο **θυμός** είναι φοβερή φωτιά που κατατρώγει τα πάντα. Καταστρέφει το σώμα. Διαφθείρει και κάνει κακόμορφη και αηδιαστική την ψυχή. Δεν υπάρχει τίποτε πιο αισχρό, πιο άτιμο, πιο φοβερό, πιο αποκρουστικό, πιο βλαβερό από τον θυμό. Αν μπορούσε ο οργίλος να παρατηρούσε τον εαυτό του την ώρα της οργής, δεν θα χρειαζόταν άλλη νουθεσία. Δεν υπάρχει τίποτε πιο άσχημο από το ωργισμένο πρόσωπο.

Η **οργή** είναι μια μέθη ή καλύτερα κάτι χειρότερο από την μέθη και αθλιώτερο από τον διάβολο. Εκείνος που καταλαμβάνεται από το πάθος της οργής είναι σαν μεθυσμένος. Το πρόσωπο του φουσκώνει, η φωνή του τραχύνεται, τα μάτια του κοκκινίζουν, το μυαλό του σκοτεινιάζει, ο νους του καταποντίζεται, η γλώσσα του τρέμει, τα μάτια του αναταράζονται, τα αυτιά του ακούνε άλλα αντ' άλλων, τα μηνίγγια του κτυπώνται από την οργή πολύ περισσότερο απ’ ό,τι αν τα κτυπούσε το πιο δυνατό κρασί. Και επικρατεί επάνω του τέτοια ζάλη και αναταραχή και τρικυμία που χειρότερες δεν γίνονται.

Αν όμως συγκρατούμε τον εαυτό μας να μη ξεσπά σε κραυγές, θα βρούμε μια σπουδαία και φιλοσοφημένη αντιμετώπισι. Γι' αυτό και ο Παύλος μαζί με την οργή απαγορεύει και την κραυγή: «*Κάθε οργή και κραυγή ας φύγη μακρυά σας*» (Εφεσ. δ',31).

Πρέπει να φεύγουμε μακρυά από την οργή, και στις συζητήσεις μας να δείχνουμε την ειλικρίνειά μας όχι μόνο με την αποφυγή της οργής αλλά και της κραυγής. **Η κραυγή είναι το υλικό της οργής**. Ας δέσουμε το άλογο, για να εξοντώσουμε και τον καβαλάρη. Ας κόψουμε τα φτερά τού θυμού, και δεν πρόκειται να ανεβή προς τα ύψη το κακό. Η οργή ανήκει στα πάθη που χαρακτηρίζονται για ταχύτητα και οξύτητα, και μπορεί με πολλή ευκολία να ληστέψη τις ψυχές μας. Γι' αυτό πρέπει από παντού να της κλείνουμε την πόρτα. Γιατί οπωσδήποτε δεν στέκει, τα μεν άγρια θηρία να κατορθώνουμε να τα εξημερώνουμε, ενώ την ψυχή μας να την αφίνουμε σε κατάστασι αγριότητος.

Μερικές φορές ο θυμός είναι χρήσιμος. Πότε; Όταν επιτίθεται εναντίον των εχθρών μας. Αν μπόρεσες και κυριάρχησες επάνω του, τότε συντήρησέ τον, γιατί θα είναι χρήσιμος σαν άλλος σκύλος που δεν θα γαυγίζη τα πρόβατα ή τους ιδικούς μας, αλλά τους λύκους, τους πειρατές, τον λήσταρχο (διάβολο).

Σ' εκείνον που αρχίζει να λέγη για τους άλλους, πες του:«***Έχεις να επαινέσης και να εγκωμιάσης κάποιον; Τότε, ανοίγω τα αυτιά μου, για να δεχθώ τα αρώματα. Εάν όμως πρόκειται να τον κακολογήσης, κλείνω την είσοδο. Δεν δέχομαι κόπρο και βόρβορο. Τι ωφέλεια θα έχω εγώ, αν μάθω ότι ο τάδε είναι κακός; Αντιθέτως θα βλαβώ και θα ζημιωθώ υπερβολικά***».

Πες του: «***Ας κοιτάξουμε τα ιδικά μας, ας ενδιαφερθούμε για τις αμαρτίες μας και την ενοχή μας. Ας δείξουμε περιέργεια και φροντίδα για την ιδική μας ζωή. Τι απολογία θα έχουμε, τι συγχώρησι θα βρούμε, την στιγμή που τα ιδικά μας ούτε καν τα σκεπτόμαστε και ασχολούμεθα με πάθος για τα ξένα; Όπως είναι αυθάδεια περνώντας να σκύψουμε σ' ένα ξένο σπίτι και να κοιτάμε μέσα, έτσι ακριβώς είναι κατωτερότης να περιεργαζώμεθα την ζωή τού άλλου***».

Αν, βαδίζοντας στον δρόμο, ανακατέψη κάποιος βόρβορο, δεν τον παρατηρείς και δεν τον ελέγχεις για την πράξι του; Αυτό χρειάζεται να κάνουμε και σε όσους **κουτσομπολεύουν** και **κατηγορούν τους άλλους**.

Ο βόρβορος που θα ανακατευθή δεν χτυπάει στο κεφάλι με την δυσωδία του τόσο πολύ, όσο λυπούν και βλάπτουν την ψυχή των ακροατών ακάθαρτες διηγήσεις για την ζωή των άλλων.

Προσοχή στα λόγια σου. Μη κακολογής, για να μη μολύνης τον εαυτό σου. Να μη αναμειγνύης τον βόρβορο με την λάσπη και τους πλίνθους, αλλά να πλέκης στεφάνια από τριαντάφυλλα και μενεξέδες και άλλα άνθη.

Να μη βάζης κόπρο στο στόμα σου, όπως οι κάνθαροι. (Κάνθαροι είναι αυτοί που ομιλούν άπρεπα. Και γεύονται πρώτοι την δυσωδία αυτοί οι ίδιοι). Αλλά να πλησιάζης το στόμα σου στα άνθη σαν τις μέλισσες και να κατασκευάζης κηρύθρες όπως εκείνες, και σε όλους να είσαι ευγενής και γλυκομίλητος.

Τον άνθρωπο που κακολογεί όλοι τον αποστρέφονται σαν κάτι σάπιο που αναδίδει δυσοσμία, σαν την βδέλλα που πίνει αίμα και σαν τον κάνθαρο που τρέφεται με κόπρο, με ό,τι δηλαδή ακάθαρτο υπάρχει στους άλλους.

Και δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι **στην ημέρα της Κρίσεως θα δώσουμε λόγο για κάθε μας «*αργόν λόγον*»** (Ματθ. ιβ', 36), πολύ δε περισσότερο για κάθε μας **ύβρι**

και **κακολογία**.

Μη μου ειπής ότι δεν κάνεις ανήθικες πράξεις. Τι το όφελος αν δεν είσαι ανήθικος, αλλά είσαι φιλάργυρος; Το πουλί και αν δεν πιασθή ολόκληρο στην παγίδα, αλλά μόνο από το ένα του πόδι, όλο είναι πιασμένο και καταδικασμένο. Και τίποτε δεν το ωφελούν τα φτερά, αφού είναι πιασμένο από το πόδι.

Στον ψυχικό μας κόσμο, ο θυμός, η επιθυμία και τα άλλα, εάν ξεπεράσουν το όριό τους επιφέρουν φθορά.Έτσι συμβαίνει και με το φαγητό. Εάν υπερβή το κανονικό όριο, προξενεί στο σώμα αρρώστεια. Από που προέρχονται οι πόνοι στα πόδια, οι παραλυσίες, οι τρομώδεις κινήσεις;

Εάν ο οφθαλμός θελήση να καταλάβη περισσότερο χώρο στο σώμα ή να ιδή περισσότερο από ό,τι μπορεί ή να αποκτήση περισσότερο φως, οπωσδήποτε αντί για καλό ζημιώθηκε. Σκέψου μάλιστα να θελήση να αντικρύση δυνατώτερο φως!

Το αυτί, εάν δεχθή ισχυρό ήχο, μας δημιουργεί αναστάτωσι.

Το μυαλό, εάν σκεφθή όσα υπερβαίνουν την δύναμί του, σαστίζει και δεν κερδίζει τίποτε.

Όλα αυτά δεν είναι τίποτε άλλο, παρά **πλεονεξία**.

Όταν θελήσουμε να αποκτήσουμε πολλά χρήματα, χωρίς να το καταλάβουμε, τρέφουμε μέσα μας ένα θηρίο. Τότε έχουμε πολλά, μας λείπουν πολλά, βάζουμε τον εαυτό μας σε αναρίθμητες φροντίδες, προσφέρουμε στον διάβολο πολλές λαβές. Γι' αυτό ο διάβολος δεν κουράζεται πολύ με τους πλουσίους. Εξ αιτίας τού πλούτου μπορεί εύκολα και τους καταβάλλη, όπως αντίθετα δυσκολεύεται πολύ με τους πτωχούς. Γι' αυτό, σας παρακαλώ, φεύγετε μακρυά από την **φιλοχρηματία**.

Δεν υπάρχει τίποτε χειρότερο από τον φιλάργυρο. Και τον εαυτό του βλάπτει και με όλο τον κόσμο και την κτίσι καταντά εχθρός. Υποφέρει που δεν βγάζουν χρυσάφι αντί για στάχυα η γη και αντί για νερό οι βρύσες και αντί για πέτρες τα βουνά.

Σε κάθε καλή κατάστασι, σε κάθε κοινωφελή προσπάθεια παρουσιάζεται διστακτικός και αντίθετος και διώχνει κάθε τι που δεν πρόκειται να τού αποφέρη χρήματα. Αντίθετα υπομένει τα πάντα, προκειμένου να αποκτήση έστω και δύο δεκάρες.

Όλους τους ανθρώπους τους μισεί, και τους φτωχούς και τους πλουσίους. Τους φτωχούς μη τυχόν και τού ζητήσουν χρήματα. Τους πλουσίους γιατί δεν έχει τα χρήματά τους. Κατά την γνώμη του όσα έχουν οι άλλοι είναι ιδικά του. Γι' αυτό και με όλους διάκειται δυσμενώς, σαν να τον έχουν αδικήσει.

Χορτασμό δεν γνωρίζει, ικανοποίησι δεν ξέρει, απ’ όλους είναι αθλιώτερος. Καθώς πάλι ο απηλλαγμένος από αυτό το πάθος είναι πιο αξιοζήλευτος από όλους τους φιλοσόφους.

Ας μη σκεπτώμαστε ότι είναι τυραννικό πάθος η φιλοχρηματία, αλλά ότι εκείνο που μας τυραννεί είναι η αμέλεια και η ραθυμία μας. Υπάρχουν άνθρωποι που ούτε καν γνωρίζουν τα χρήματα. Δεν πρόκειται για μία φυσική επιθυμία. Οι φυσικές επιθυμίες τοποθετήθηκαν στον άνθρωπο από την δημιουργία του. Εξ αρχής. Το χρυσάφι όμως και το ασήμι, μέχρι πολλού χρόνου ήταν εντελώς άγνωστα.

Πως λοιπόν εμφανίσθηκε έντονη η φιλοχρηματία; Από υπερβολική κενοδοξία και αμέλεια και ραθυμία.

Υπάρχουν επιθυμίες αναγκαίες, φυσικές, ουδέτερες. Αναγκαίες είναι όσες επιφέρουν τον θάνατο, εάν δεν ικανοποιηθούν. Αυτές είναι φυσικές και αναγκαίες, όπως λ. χ. το φαγητό, το ποτό, ο ύπνος. Η σαρκική επιθυμία είναι φυσική, αλλά δεν είναι αναγκαία, διότι πολλοί την ενίκησαν, χωρίς να πάθουν τίποτε. Ενώ ο πόθος της φιλοχρηματίας ούτε φυσικός είναι ούτε αναγκαίος, αλλά περιττός. Γι' αυτό από την θέλησί μας εξαρτάται αν θα υποκύψουμε σ' αυτήν.

Ο Χριστός ομιλώντας για την παρθενία λέγει: «*Ο δυνάμενος χωρείν χωρείτω*» (Ματθ. ιθ',12). Δηλαδή «*όποιος μπορεί να νιώση και να εφαρμόση τον λόγο περί παρθενίας, ας τον νιώση και ας τον εφαρμόση*». Ενώ για τα χρήματα δεν ωμίλησε έτσι, αλλά διαφορετικά: «*Όποιος δεν απαρνηθή όλα τα υπάρχοντά του, δεν μου είναι άξιος*» (Λουκ. ιδ', 33).

Εκείνο δηλαδή που ήταν εύκολο, το επρότεινε, ενώ εκείνο που ήταν για λίγους, το άφινε στην εκλογή τού καθενός.

Ας προσέξουμε λοιπόν και ας μη καταστήσουμε τους εαυτούς μας αναπολόγητους. Γιατί εκείνος που θα νικηθή από το σκληρότερο πάθος, δεν θα τιμωρηθή πολύ, ενώ εκείνος που θα νικηθή από το μικρό, θα είναι αναπολόγητος.

Τι θα Τού απαντήσουμε τότε, όταν μας ειπή: «*Με είδατε πεινασμένο και δεν με εθρέψατε*»; (Ματθ. κε',35). Τι θα Τού απολογηθούμε; Θα Τού προβάλουμε την φτώχεια μας; Αλλά δεν πρόκειται να είμαστε πιο φτωχοί από εκείνη την χήρα που έδωσε τους δύο οβολούς και τους ξεπέρασε όλους (Μαρκ. ιβ', 42).

Άκου τι λέγει ο Παύλος: «***Όσοι επιθυμούν να πλουτήσουν, πέφτουν μέσα σε πειρασμούς***» (Α' Τιμοθ. στ', 9). Ας πεισθούμε λοιπόν σ' αυτόν, διότι και εκείνοι (οι συνταξιδιώτες του από την Κρήτη ως την Μάλτα — Πράξ., κεφ. κζ') που δεν

επείσθηκαν, είδατε τι κακό έπαθαν... Ας νομίζουμε ότι η οικουμένη είναι ένα πλοίο, όπου υπάρχουν οι κακούργοι και ελεεινοί, οι άρχοντες, οι φύλακες, οι δίκαιοι, όπως ο Παύλος, οι δέσμιοι, οι δεσμευμένοι από τις αμαρτίες. Εάν υπακούσουμε στον Παύλο, δεν θα χαθούμε δέσμιοι, αλλά και θα απαλλαγούμε από τα δεσμά. Προς χάριν του ο Θεός θα μας σώση κι' εμάς (Πράξ. κζ', 24).

Μήπως νομίζεις ότι οι αμαρτίες και τα πάθη δεν είναι δεσμός βαρύς και άσχημος; Γιατί σ' αυτήν την περίπτωσι δεν είναι μόνο τα χέρια δεμένα, αλλά ολόκληρος ο άνθρωπος.

Πες μου, όταν κάποιος έχη στην κατοχή του πολλά χρήματα και δεν τα εξοδεύη, αλλά τα φυλάη, αυτός δεν δεσμεύεται με αδιάσπαστα δεσμά και δεν καταντά χειρότερος από κάθε δέσμιο;

Εάν κάποιος άλλος πιστεύη στην μοίρα, δεν παραδίνει τον εαυτό του σε δεσμά;

Εάν πάλι παραδίνη τον εαυτό του σε σαρκικές επιθυμίες και έρωτες;

Και ποιος θα μπόρεση να μας σπάση αυτά τα δεσμά;

Οπωσδήποτε χρειαζόμαστε την βοήθεια τού Θεού, για να μπορέσουμε να τα σπάσουμε.

Μερικά πράγματα που φαίνονται αδιάφορα, πλην όμως γεννούν αμαρτίες, ας τα διώξωμε από τη διάνοιά μας. Υπάρχουν πράγματα που είναι αμαρτήματα, και υπάρχουν άλλα που δεν είναι, αλλά προκαλούν. Π. χ. τα γέλια δεν είναι κατ' ουσίαν αμαρτία, αλλά όταν προχωρήσουν πολύ, καταλήγουν. Δηλαδή από τα γέλια προέρχονται τα ευτράπελα, από τα ευτράπελα τα αισχρόλογα, από τα αισχρόλογα οι αισχρές πράξεις, και από τις αισχρές πράξεις η κόλασις και η τιμωρία. Εξουδετέρωσε λοιπόν από την αρχή τη ρίζα, και έτσι εξοντώνεις όλη την αρρώστεια.

Εάν προφυλασσώμεθα από αυτά που είναι αδιάφορα, δεν πρόκειται να φθάσουμε ποτέ σ' αυτά που είναι απηγορευμένα. Το να κοιτάξη κανείς γυναίκες φαίνεται στους πολλούς αδιάφορο. Αλλά από το κοίταγμα δημιουργούνται ανήθικες επιθυμίες, από τις επιθυμίες ανήθικες πράξεις και από αυτές κόλασις και τιμωρία.

Δεν βλέπετε τους ηνιόχους με πόση ακρίβεια και εξάσκηση, και κούρασι αγωνίζονται, και πως εγκρατεύονται από φαγητά και από όλα τα άλλα, ώστε να μη καταβληθούν και πέσουν κάτω από τα άρματα. Βλέπεις πόση τέχνη χρειάζεται. Και υπάρχουν ανδρείοι ηνίοχοι που αντί για έναν, αναλαμβάνουν δύο ίππους και τους

ηνιοχούν με ευκολία.

Αναφέρεται ότι στην Ινδία το μεγάλο και φοβερό θηρίο που λέγεται ελέφαντας είναι δυνατόν να πειθαρχή φρόνιμα ακόμη και σε παιδί δεκαπέντε ετών. Και γιατί τα είπα όλα αυτά; Για να μάθουμε να φροντίζουμε όχι πως να δαμάζουμε τους ελέφαντες και τους ίππους, αλλά τα πάθη που έχουμε μέσα μας.

Όταν κάποιος σε ταράζη και σε ενοχλή, μη κοιτάζης αυτόν, αλλά τον δαίμονα ο οποίος τον σπρώχνει, και όλη σου την οργή ας την στρέψης εναντίον του. Τον άνθρωπο που γίνεται όργανο του δαίμονος λυπήσου τον και δείξε του ευσπλαγχνία. Ο Χριστός λέγει ότι **το ψεύδος προέρχεται από τον διάβολο** (Ιωάν. η', 44). Πολύ περισσότερο η αναίτιος οργή.

Όταν κάποιος σε περιγελά, σκέψου ότι ο διάβολος τον σπρώχνει. Αυτό δεν προέρχεται από τους Χριστιανούς. Διότι ο Χριστιανός έχει εντολή να πενθή, και ακούει τον Χριστόν να τού λέγη: «*Αλλοίμονο σ' αυτούς που γελούν*» (Λουκ. στ', 25). Εάν παρ' όλα αυτά ονειδίζη και περιγελά και εξάπτεται, εμείς δεν πρέπει να τον περιγελούμε, αλλά να τον θρηνούμε.

Ο Απόστολος συνιστά: «*Νεκρώσατε τα μέλη σας τα επί της γης*» (Κολ. γ', 5). Ας σβήσουμε λοιπόν την κακή επιθυμία, ας φονεύσουμε τον θυμό, ας θανατώσουμε τον φθόνο. Αυτό σημαίνει «*θυσία ζωντανή*» (Ρωμ. ιβ', 1). Αυτή η θυσία δεν καταλήγει σε στάχτη, δεν σκορπίζεται σε καπνό, δεν έχει ανάγκη από ξύλα και φωτιά και μαχαίρι. Για φωτιά και μαχαίρι έχει το Άγιον Πνεύμα.

Χρησιμοποίησε και συ αυτό το μαχαίρι και κάνε περιτομή της καρδιάς σου. Κόψε από την καρδιά σου ό,τι περιττό και ξένο. Άνοιξε και ό,τι κλειστό υπάρχει στην ακοή σου. Διότι **τα πάθη και οι αμαρτωλές επιθυμίες φράζουν την είσοδο τού λόγου τού Θεού**. Όταν εμφανισθή επιθυμία για χρήματα, δεν μας αφίνει να ακούσουμε τον λόγο για την ελεημοσύνη. Όταν εμφανισθή φθόνος, εμποδίζει να ακούσουμε διδασκαλίες περί αγάπης. Και όταν παρουσιασθή κάποιο άλλο πάθος, φέρνει νωθρότητα στην ακοή για κάθε καλή διδασκαλία. Ας φονεύσουμε λοιπόν τις πονηρές επιθυμίες. Ας το θελήσουμε. Αν το θελήσουμε, αυτό είναι αρκετό· όλα τα πάθη θα σβήσουν.

Εκείνος μόνο είναι ελεύθερος και εκείνος μόνο είναι άρχοντας και πιο βασιλικός από τους βασιλείς, **ο απηλλαγμένος από τα πάθη.**

Αφού το γνωρίζουμε αυτό, ας επιζητήσουμε την **αληθινή ελευθερία** και ας απαλλάξουμε τον εαυτό μας από την κακή δουλεία. Και ας μη νομίσουμε τίποτε πιο αξιομακάριστο, ούτε τα μεγάλα αξιώματα ούτε τα τυραννικά πλούτη, αλλά μόνο την αρετή.

Τόσο πολύ απέχει από την υποδούλωσι σ' ένα πάθος αυτός που αγαπά τον Χριστόν, όσο απέχει από το να δεχθή κηλίδες το καθαρό χρυσάφι που πυρακτώνεται στην φωτιά. Όπως ακριβώς οι μυΐγες δεν τολμούν να πέσουν μέσα στις φλόγες, αλλά φεύγουν μακρυά, έτσι και τα πάθη δεν τολμούν ούτε καν να πλησιάσουν σ' έναν τέτοιο άνθρωπο.

("ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ" - ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ι. Μ. ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ)

(Πηγή ηλ. κειμένου: impantokratoros.gr)